

Lectoraat Welzijn van Dieren

verbonden aan het GKC-programma
Welzijn van Dieren

In deze nieuwsbrief:

- [Nieuwe Projecten](#)
- [HBO-Onderzoek
'Brand in veestallen'](#)
- [HBO-Onderzoek
'Monitor konijnenwelzijn op
kinderboerderijen'](#)
- [Animal Welfare Quality
Management](#)
- [Voeding van
Dierentuindieren](#)
- [Studia Generalia 2010/2011](#)

Aankondiging

Het ministerie van LNV, de Dierenbescherming en het Lectoraat Welzijn van Dieren organiseren voor de derde keer een landelijke conferentie Gemeentelijk Dierenwelzijnsbeleid. De conferentie richt zich met name op gemeentes en vindt 14 oktober plaats op Kasteel Groeneveld te Baarn.

Voor meer informatie stuur een email naar:
heidi.vandenbrandt@wur.nl

Geachte heer/mevrouw ,

Hierbij ontvangt u de nieuwsbrief van juli 2010 van het Lectoraat Welzijn van Dieren.

Wilt u deze nieuwsbrief ook in de toekomst ontvangen geeft u dat dan op onder welzijnvandieren@vanhall-larenstein.nl!

Nieuwe projecten

Afgelopen juni zijn door het ministerie van LNV 2 van de 4 ingediende KIGO-aanvragen van het GKC-programma Welzijn van Dieren goedgekeurd. Het lectoraat heeft zich voor beide projecten flink ingezet en wij zijn dan ook erg blij. De goedgekeurde projecten zijn "DierenWelzijnsWeb Internationaal" en de 'Cursus dierenwelzijn voor MBO en Dierenbescherming'.

DierenWelzijnsWeb Internationaal

De website [DierenWelzijnsWeb](#) (DWW) speelt een sleutelrol in de ontsluiting van veelzijdige informatie over dierenwelzijn voor het Groen Onderwijs en andere geïnteresseerde. Het is in die zin het loket van onderzoek en onderwijs.

Het DWW zal verder ontwikkeld worden door de website interactiever te maken en het een internationale inbedding te geven door een Engelstalige component toe te voegen. Daarnaast worden nieuwe activiteiten en functies (sociaal media) toegevoegd waardoor de doelgroep Groen Onderwijs op een interactieve manier gebruik kan maken van de site. Verder zullen er leermiddelen ontwikkeld worden in samenwerking met [Wikiwijs](#) en www.kennisnet.nl.

Cursus dierenwelzijn MBO en Dierenbescherming

De interactieve digitale cursus rondom dierenwelzijn en ethiek wordt ontwikkeld in samenwerking met de Dierenbescherming, het Ontwikkelcentrum, experts van Wageningen Universiteit en Research Centrum en de deelnemende MBO's Citaverde College Horst en AOC Oost. De cursus is bedoeld voor MBO-leerlingen op niveau 2 en 3 en voor scholing van vrijwilligers van de Dierenbescherming.

Het Lectoraat Welzijn van Dieren vormt via netwerken, onderzoeken en projecten de schakel tussen onderwijs, onderzoek, praktijk en samenleving. Hierbij wordt gewerkt aan nieuwe inzichten en kennis ten aanzien van verbetering van het welzijn van dieren in de praktijk.

Ideeën?

Hoewel het lectoraat niet stil zit, is er altijd ruimte voor nieuwe ideeën! U bent dus altijd van harte welkom om ideeën aan te kaarten en mogelijkheden voor ontwikkeling met ons te bespreken. Wij spannen ons graag in om met u te bekijken hoe we goede projectvoorstellen van de benodigde menskracht en financiering kunnen voorzien.

Belangrijk daarbij is uiteraard dat onze activiteiten uiteindelijk moeten bijdragen aan een betere positie van dierenwelzijn in het onderwijs.

HBO-Onderzoek 'Brand in veestallen'

Het aantal bij stalbranden omgekomen dieren lijkt in de loop der jaren toe te nemen. De schade aan dieren en materialen die hierdoor veroorzaakt wordt was aanleiding voor verschillende partijen om deze problematiek te (laten) onderzoeken. Tijdens een bijeenkomst van de Dierenbescherming, de LTO, en de ministeries van LNV, VROM en BZK is het idee voor deze afstudeeropdracht ontstaan. De studenten Diermanagement, Madelaine Looije en Michelle Smit, hebben in opdracht van het Lectoraat Welzijn van Dieren en het Lectoraat Brandpreventie onderzoek gedaan naar de brandveiligheid in veestallen. Het doel: omvang, ernst en oorzaken van branden in veestallen vast te stellen en brandpreventie- en bestrijdingsmogelijkheden

te adviseren waarmee het risico op welzijnsschade aan rundvee, varkens en pluimvee zou kunnen worden beperkt.

Beide studentes presenteerden hun bevindingen op 1 juli voor genodigden. DB en LTO zullen na de zomer in gesprek gaan met partijen die in de aanbevelingen worden genoemd. Hieruit zal een actieplan ontstaan om de risico's op stalbrand verder in te perken. Verwacht wordt dat LTO en DB na de zomer met het plan naar buiten komen. Bovendien staat het onderwerp ook op het programma van de conferentie Gemeentelijk Dierenwelzijnsbeleid op 14 oktober aanstaande. Want dit onderwerp gaat ook gemeentes aan. Het rapport zal via www.dierenwelzijnsweb.nl beschikbaar komen.

HBO-Onderzoek 'Monitoren konijnenwelzijn op kinderboerderijen'

Partijen die dieren houden raken steeds meer geïnteresseerd in methodes om het welzijn van deze dieren in kaart te brengen. In het Europese project Welfare Quality zijn betekenisvolle stappen gezet om voor diverse diersoorten een dergelijke methode 'de welzijnsmonitor' te ontwikkelen. De Diermanagementstudenten Vere Bedaux en Mariska Oude Nijhuis hebben in het kader van hun afstudeeropdracht een vergelijkbare aanpak gebruikt om voor konijnen op kinderboerderijen een welzijnsmonitor te ontwikkelen. Dit is het eerste diergerichte monitoringsprotocol dat is ontwikkeld voor gezelschapsdieren.



Dit project stimuleert de ontwikkeling en discussie van een concept waarmee dierenwelzijn geïntegreerd kan worden in bestaande kwaliteitssystemen en certificeringstrajecten voor kinderboerderijen. Bent u geïnteresseerd in de monitor voor konijnenwelzijn op kinderboerderijen? Stuur dan een e-mail naar: welzjinvandieren@vanhall-larenstein.nl.



Animal Welfare Quality Management

Binnen de activiteiten rond integratie van dierenwelzijn in kwaliteitssystemen (AWQM) is in december een bijscholingscursus voor docenten van Van Hall Larenstein georganiseerd. Deskundigen gaven hierin hun visie op de implementatie van de 'Welfare Quality' benadering in het dierhouderijonderwijs. In juni heeft, als vervolg op de cursus, een themamiddag AWQM plaatsgevonden. De doelgroep was ditmaal breder, naast eigen docenten waren er ook docenten van de CAH, AOC Terra en Has Den Bosch aanwezig. Het was een geanimeerde middag met lezingen en discussies over kwaliteitsmanagement in de Nederlandse dierhouderij. Per 1 juli is het gelijknamige KIGO-project afgesloten.

Ook is er nieuw onderwijsmateriaal ontwikkeld voor de onderwijsminor AWQM door studenten van de NHL. De uitvoering van een welzijns- en gezondheidsaudit op een manege is gefilmd en wordt via een website aan studenten en docenten aangeboden. Dit materiaal kan gebruikt worden ter introductie, verdieping en om eigen kennis mee te testen. Daarnaast is de minor AWQM aangepast om aan te sluiten op de nieuwste ontwikkelingen en inzichten. De minor wordt geëvalueerd en eventueel verder aangepast voor het nieuwe studiejaar. Materiaal dat tot stand gekomen is door afstudeeropdrachten van studenten Diermanagement wordt hier ook bij gebruikt, met name op het gebied van dieren op kinderboerderijen. Diergerichte monitoring van dierenwelzijn als onderdeel van kwaliteitszorg is een trend die vanuit ons onderwijs op de voet wordt gevolgd.



Voeding van Dierentuindieren

In dit KIGO-project wordt de cursus 'Dierentuinvoeding' ontwikkeld voor diervverzorgers in dierentuinen. Het project is in volle gang, hieronder vindt u een kort overzicht van de activiteiten.

De cursus is in de vorm van een workshop gepresenteerd aan ruim 40 docenten van het groene VMBO tijdens de Netwerkdag Kwaliteitsopleidingen Diervverzorging te Barneveld.

In januari is de opzet van de cursus gepresenteerd aan voedingsdeskundigen van de Europese dierentuinen tijdens de EAZA voedingsconferentie te Barcelona. De opzet is daar bijzonder enthousiast ontvangen.

Er is een ondersteunende website

(<http://www.cursusdierentuinvoeding.nl/>) voor de cursus ontwikkeld door studenten van de Noordelijke Hogeschool Leeuwarden (NHL).

Door studenten van diezelfde Hogeschool zijn 3D computersimulaties ontwikkeld om body condition scores van de diersoorten olifant en schildpad te leren scoren.

Als vervolg hierop wordt momenteel gewerkt aan 8 andere diersoorten. Intussen heeft de pilotversie van de cursus gedraaid waaraan 15 cursisten uit 5 verschillende dierentuinen aan mee deden. De cursus is goed ontvangen en wordt nu geëvalueerd en aangepast.

In de tweede helft van 2010 gaat de volgende cursusuitvoering van start. Ook wordt dan de vertaalslag naar het initiële onderwijs gemaakt.

[Hier](#) vindt u een korte samenvatting van het KIGO-Project Dierentuinvloeding.

Studia Generalia 2010/2011

Regelmatig organiseert het Lectoraat Welzijn van Dieren Studia Generalia (SG) voor studenten, docenten en geïnteresseerde externe bezoekers. Een SG is een themamiddag waarbij 4 sprekers uitgenodigd worden om een verhaal van 15 min te houden over een actueel onderwerp. Achteraf vindt aan de hand van stellingen een discussie met de zaal plaats waarbij de bezoekers ook de mogelijkheid krijgen vragen aan de sprekers te stellen. Doel van een SG is kennisuitwisseling te stimuleren en de studenten te prikkelen hun eigen mening te vormen.

In het schooljaar 2010/2011 vinden 3 Studia Generalia plaats:

- Dieren in de Zorg op 10 november 2010;
- Duurzame veehouderij op 02 maart 2011;
- Doden van Dieren op 18 mei 2011.

Nadere informatie over deze Studia Generalia is te vinden op www.dierenwelzijnsweb.nl enkele weken voorafgaand aan de activiteit.

Lectoraat Welzijn van Dieren, Agora 1, 8934 CJ Leeuwarden, Telefoon (0320) 23 80 64